

Forfatter: Møller, Poul Martin

Titel: Udrag fra Skrifter i Udvalg

Citation: Møller, Poul Martin: "Skrifter i Udvalg", i Møller, Poul Martin: *Skrifter i Udvalg*, udg. af HANS BRIX ; SOPH. MICHAËLIS ; CARL S. PETERSEN ; POUL TUXEN , 1930, s. 383.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-moeller01val-shoot-idm140426996318064/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Skrifter i Udvalg

OPLYSNINGER

Grundlaget for Teksten i dette og følgende Bind af Poul Møllers Skrifter er, som meddelt i Indledningen S. X, *Udvalgte Skrifter af Poul Møller, udgivne ved Vilh. Andersen I—II 1895* (G. E. C. Gad). Heri findes ved Slutningen af andet Bind en Liste over de vigtigste af de Ændringer af de tidligere Udgavers Tekst, som er indført i denne Udgave fra Forfatterens Haandskrifter (nu for største Delen i den Collinske Samling paa det kgl. Bibliotek) og de ældste Tryk; for nogle af dem er der ogsaa i nedenstaaende Oplysninger gjort rede med Henvisning til *Hs.* (Haandskrift), *O.* (det originale Tryk), *Udg.* (Efterladte Skrifter af Poul M. Møller, anden Udgave I—VI 1848—1850), *Udv.* (Efterladte Skrifter af Poul M. Møller i Udvalg ved Christian Winther I—II 1873) og *Udv. Skr.* (Tekstgrundlaget). — Med *P. M.* henvises til Vilh. Andersen: Poul Møller, hans Liv og Skrifter, anden Udgave I—II, 1904.

DIGTE

3 *Før og nu.* Poul Møller ønskede som ung at digte folkelig Poesi i Lighed med Homer, de middelalderlige Sangeres Viser og den unge Oehlenschlägers Romancer. Det lidet, der endnu er bevaret af hans Forsøg i denne Retning, er med Undtagelse af det i »Kroniken om Eyvind Skaldaspiller« optagne Digt om »Jæmtelands Befolkning« samlet i denne Afdeling. Til Indledning tjener et af Poul Møllers ældste Digte, skrevet vistnok allerede 1816, ikke — som Chr. Winther oplyser — i det Hefte, som Poul Møller brugte til digteriske Udkast paa Kinarejsen, men sammen med »Holger Danske og Skrædderne« paa et løst Ark Papir, dels

med Blæk, dels med Blyant. Det giver et poetisk Billede af den danske Folkevisesanger ligesom Krøniken om Eyvind Skaldaspiller af den gammelnordiske Skjald. Et tilsvarende Billede af den homeriske Rapsode findes i Elegien »Adieu til Poesien«, hvoraf et Fragment er bevaret i et Brev fra 1817 til Peder Fjort (Kritiske Bidrag, litterær-historisk Afd., 2. Bind, S. LXXV):

Ak, som en Stodder paa de brede Veje
Krumrygget vilde jeg dog gerne vank
I Pjalter med det vilde Løv til Leje
Og Skillinger for Riges Trapper sanke,
Naar liflig Sang jeg havde kuns i Eje
Om Riddersmænd og Pigerne de ranke.
Gid mine kære Øjne vare blinde,
Naar Musen jeg i Mørke kunde finde!

Digtet »Før og Nu« er med denne af Wïnther valgte Titel optaget i alle tre Udgaver af de Efterladte Skrifter, i bare *Skjorte*, i blotte *Skjorte* (Jeppe paa Bjerget I, 4), i *Skjortearmer*.

- 5 *Holger Danske og Skrædderne*. Emnet til denne skæmtefulde Romance findes i et sjællandsk Folkesagn, tidligst trykt i J. M. Thieles Danske Folkesagn II, 6 (1819). Situationen kan forstaaes som en komisk Fortklædning af Forholdet mellem Kraftgenierne i Poul Möllers Kres og det anstændige Borgerskab, som de især paa den baggesenske Fejdes Tid jævnlig gav Stof til Forargelse. Digtet er da et af de første Udtryk for den nylig vaagnede Studenteraands Trods imod de borgerlige Anstandslove og hører som saadant under den følgende Gruppe af Studenterdigte. Det foreligger endnu i Digterens Kladder, hvor det imellem Str. 5 og 6 har fire Strofer, der med rette er udeladt i Udgaverne, hvor Digtet er optaget i samme Form og med samme Titel som her.
- 6 *Men da nu Markens Lilje vaad af Dagens Fakkelt klares*, skæmtende Efterligning af de stereotype Solopgangs»Billeder i klassisk Idyldigtning.
- 7 *De sad og skrev med megen Flid paa deres Testamente*, sammenlign *Cæsar de bello Gallico* I, 39, hvor det fortælles, at der paa de blotte Meddelelser om Germanernes Ud-